Nejvyšší soud zrušil usnesení rekursního soudu a uložil mu, by o rekursu vymáhající strany věcně rozhodl.

Důvody:

Právem dal si rekursní soud otázku, zda manželka byla manželem řádně splnomocněna. Ale nedostatek tohoto druhu nepůsobí o sobě zmatečnost řízení a není důvodem pro zrušení usnesení soudu první stolice, jak to rekursní soud učinil. Zmocněnec má podle §u 30 c. ř. s. při prvním procesním úkonu předložiti plnou moc. Nestane-li se tak, jest to podle §u 75 čís. 1 a 3, 84—85 c. ř. s. formální vadou, kterou možno odstraniti. Nestane-li se tak v první stolici, možno to zařídíti i ve stolicích vyšších (srv. také Neumann k §§ 84—85 c. ř. s. str. 674 a 675), neboť zmatečnost podle §u 477 čís. 5 c. ř. s. nastala by teprve tehdy, kdyby strana nezmocněným jednatelem zastoupená, procesní úkon dodatečně neschválila, což se může zase státi i v řízení opravném (srv. Neumann k §u 477 čís. 5 str. 1429). V souzeném případě předložil sám manžel hned po vyzvání prvního soudu, jež tento vydal v důsledku rozhodnutí rekursního soudu, plnou moc, kterou své manželce udělil. Z této plné moci jest vidno, že byla vydána již 5. srpna 1925, tedy dávno před návrhem manželčiným a že je podpis manželův na ní dokonce ověřen. Z toho je tedy zřejmo, že manželka plnou moc měla, že právem jako zmocněnkyně manželova jednala, a že by byla plnou moc při řádném postupu soudů podle §u 85 c. ř. s. předložila, že tedy o zmatečnosti řízení tu řeči býti nemůže. Za tohoto stavu věci netřeba ani konati šetření, ke kterému byl by rekursní soud podle §u 526 c. ř. s. oprávněn, zdali jest správným tvrzení dovolacího rekursu, že manželka výkonnému orgánu, jenž s ní návrh sepisoval, plnou moc skutečně k nahlédnutí předložila, tento že do ní nahlédl a ji zase vrátil. Vše, co shora uvedeno, platí také podle §u 78 ex. ř. pro řízení exekuční. Formální vada — a o nic jiného nešlo — jest odstraněna a nic nevadí, by rekursní soud ve věci nerozhodl.

Čís. 5735.

Omezení exekuce na jednu třetinu odbytného se zachováním existenčního minima 4.000 Kč (§ 2 (1) zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n.) vztahuje se na odbytné, ať je obdržel kterýkoliv zaměstnanec při rozvázání služebního nebo pracovního poměru. Spadá sem jmenovitě odbytné podle zákona ze dne 22. prosince 1924, čís. 286 Sb. z. a n. Návrhu zaměstnance, by mu byly vydány dvě třetiny odbytného složeného k soudu, nelze vyhověti, jsou-li uplatňovány k němu nároky, sobě si odporující.

(Rozh. ze dne 9. února 1926, R I 64/26.)

Finanční prokuratura v zastoupení eráru složila podle §u 1425 obč. zák. (§ 307 ex. ř.) k soudu odbytné (§ 13 zákona ze dne 22. prosince

1924, čís. 286 Sb. z. a n.) 26.255 Kč 97 h pro Jaroslava B-a, bývalého vrchního komisaře Státního pozemkového úřadu. Návrhu Jaroslava B-a, by ze složeného peníze byly uvolněny dvě třetiny ve smyslu §u 2 zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 Sb. z. a n. ve znění zákona ze dne 2. července 1924, čís. 177 Sb. z. a n., exekuční soud vyhověl, rekursní soud návrh zamítl. Důvody: Povinný opírá svůj návrh o ustanovení §u 2 zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 Sb. z. a n. Avšak zákonná tato ustanovení na projednávaný případ použita býti nemohou, neboť § 2 tohoto zákona vztahuje se jen na odbytné vdov, družek a sirotků, kdežto v §u 1 tohoto zákona výslovně uvedeny jsou jen služební platy, nikoliv také odbytné zaměstnanců veřejných i soukromých, jako exekuci částečně nepodléhající a tentýž rozdíl činí i § 1 zákona ze dne 2. července 1924, čís. 177 sb. z. a n., který rozeznává jednak služební platy, v §u 1 a výslužné, odbytné a zaopatřovací platy v §u 2 prvuvedeného zákona zmíněné. Nelze proto předpis §u 2 cit. zák. rozšiřovati i na případy jiné (na odbytné zaměstnanců v §u 1 uvedených), jelikož ani v zákoně ze dne 22. prosince 1924, čís. sb. 286 opačného ustanovení není.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Výklad, který dává rekursní soud ustanovení odstavce (1) §u 2 zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n., že totiž omezení exekuce na jednu třetinu odbytného se zachováním existenčního minima 4.000 Kč se vztahuje pouze na odbytné vdov, družek a sirotků, jest právně mylným. Účelem zákona čís. sb. 314 z roku 1920 byla ochrana zaměstnanců za plat před předlužením a z něho vyplývajícím nebezpečím exekucí (srov. zprávu právního výboru k vládní osnově zákona — tisk 2814), a ochrany mělo se dostati zaměstnancům právě tím, že nezabavitelné a nezastavitelné minimum bylo zvýšeno úměrně k podstatným změnám celého hospodářského života, způsobeným válečnými a poválečnými poměry (znehodnocením měny, zdražením předmětů životních potřeb). Ochranu tuto poskytl zákon všem druhům platů a požitků v odstavci 1 §u 2 vyjmenovaným, tedy též odbytnému, ať je obdržel kterýkoli zaměstnanec při rozvázání služebního nebo pracovního poměru. Rekursní soud usuzuje z ustanovení §u 1 tohoto zákona, že když prý není v něm vedle služebních platů uvedeno i odbytné, u těchto zaměstnanců jest odbytné z ochrany zákona vyloučeno, přehlíží, že zákon v §u 1 upravuje pouze omezení exekuce na platy osob dosud služebně činných, naproti tomu v §u 2 platy osob činnou službu již opustivších a vdov i sirotků a důsledkem toho nemohl ovšem odbytné uvésti v §u 1 mezi platy, plynoucími z jiné služby. Avšak ani z doslovu odstavce (1) §u 2 zák. nelze onen názor opodstatniti, třebaže v něm slovo »odbytné« se zaopatřovacími platy vdov, družek a sirotků, jest spojeno slučovací spojkou »a«, poněvadž sled slov výslužné (provise), odbytné **a** zaopatřovací platy vdov a sirotků nepřipouští jiného rozumného výkladu, než, že z platů za sebou odděleně vyjmenovaných

tvoří zaopatřovací platy vdov, družek a sirotků jen poslední samostatný článek v této řadě různých požitků, požívajících ochrany proti exekuci. Zákonodárce chtěl dotčeným zákonem upraviti omezení exekuce na platy a výslužné zaměstnanců a jich pozůstalých jednotně pro všechny druhy zaměstnanců a chrániti je, aby mohly uhájiti nejnutnější zdroje pro nezbytnou výživu proti exekučním zákrokům svých věřitelů. Přiznav ochranu trvalému výslužnému bývalých zaměstnanců, chtěl zákon do jista chrániti též odbytné, jímž byly jednou pro vždy jejich nároky z poměru služebního nebo pracovního vypořádány, a jež mělo býti jim i základem pro založení nové hospodářské existence, což platí stejně o zaměstnancích propuštěných z dosavadní činné služby podle zákona o úsporných opatřeních ve veřejné správě ze dne 22. prosince 1924, čís. 286 Sb. z. a n. Bylo proto v této právní otázce přisvědčiti vývodům dovolacího rekursu. Než přes to nemohlo býti ve věci samé vyhověno dovolacímu rekursu, domáhajícímu se vydání dvou třetin odbytného na soudě složeného v částce 17.503 Kč 98 h. Z exekučních spisů jest totiž patrno, že povinný byl podle restrikčního zákona ze dne 22. prosince 1924, č. 286 sb. z. a n. propuštěn na svou žádost ze služeb Státního pozemkového úřadu v Praze a že mu bylo podle §u 13 zákona poskytnuto státem odbytné 26.545 Kč 97 h. Česká finanční prokuratura v Praze složila toto odbytné na soudě, dovolávajíc se ustanovení §u 1425 obč. zák. a §u 307 ex. ř. a doličujíc, že jednak bylo toto odbytné jako pohledávka povinného soudně zabaveno a k vybrání přikázáno záložně »M.« v Praze, jednak, že bylo zabaveno soudně vymáhajícím věřitelem Ignácem S. a inž. Václavem S. Mimo to uvedla finanční prokuratura, že na odbytné ohlásila nároky též záložna V. a inž. Václav S. z důvodu p o s t u p ů, zvláštními listinami prokazatelných. Z toho plyne, že na odbytné na soudě složené uplatňují nároky nejen vymáhající věřitelka záložna »M.« v Praze, nýbrž i jiné osoby a to nejen z exekučních práv zástavních, nýbrž jako p o s t u p n í c i povinného a bude tudíž třeba o jejich odporujících si nárocích na vydání odbytného jednati při rozvrhovém roku a nedojde-li k dohodě účastníků, z nichž finanční prokuratura zastupuje stát jako poddlužníka, bude po případě nutno i pořadem práva o nich rozhodnouti. Jak jest při tom postupovati, bylo již podrobněji rozebráno v rozhodnutí č. sb. n. s. 2802 a stačí tuto k němu odkázati. Za tohoto stavu věci nelze povinnému požadovanou část odbytného vydati a bylo proto jeho dovolací rekurs zamítnouti.

Čís. 5736.

Z obchodů Bankovního úřadu ministerstva financí může žalovati a býti žalován i Československý stát.

(Rozh. ze dne 9. února 1926, R I 67/26.)

Žalující obec domáhala se na Československém eráru zjištění, že mu nepřísluší právo domáhati se na žalobkyni splacení zápůjčky, jež byla žalobkyni poskytnuta Rakousko-uherskou bankou na lombard válečných